

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی)

دانشکده پزشکی (گروه علوم تشریح)

دفتر توسعه آموزش علوم پزشکی دانشکده پزشکی

طرح درس

مدرسین: دکتر احمد شبانی زاده، دکتر زهرا تقی پور

رشته تحصیلی: پزشکی

تعداد و نوع واحد: ۲/۴

نام درس: تشریح اسکلتی عضلانی

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مدت زمان ارائه درس: یک ترم

دانشجویان: پزشکی

مقطع تحصیلی: دکتری حرفه‌ای

پیشنیاز: علوم تشریح قلب و عروق

هدف کلی درس: آناتومی کاربردی دستگاه اسکلتی عضلانی

اهداف کلی:

- ۱- آشنایی با استخوانهای اندام و نکات بالینی و رادیولوژیک
- ۲- شناسایی عضلات اندام و آشنایی با نکات مهم بالینی آنها
- ۳- آشنایی با عروق و اعصاب اندام و نکات مهم بالینی آنها
- ۴- شناخت حرکات اندام در مفاصل مختلف
- ۵- آشنایی با نحوه تکوین سیستم اسکلتی عضلانی

اهداف جزئی و رفتاری:

نحوه ارزشیابی	تکالیف دانشجوی	زمان جلسه (دقیقه)	مواد و وسایل آموزشی	روش یادگیری	طبقه هر حیطه	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	اهداف میانی (رئوس مطالب)	ردیف
تئوری و عملی	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	تئوری- عملی	شناختی	آشنایی با: ۱- استخوانهای ترقوه، کتف، بازو، رادیوس و اولنا ۲- نکات مهم بالینی و رادیولوژیک	آناتومی استخوانها و مفاصل اندام فوقانی	۱
تئوری و عملی	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	تئوری- عملی	شناختی	۱- استخوانهای دست ۲- مفاصل و حرکات اندام فوقانی و رباطهای تقویت کننده آنها ۳- نکات مهم بالینی	آناتومی استخوانها و مفاصل اندام فوقانی	۲
تئوری و عملی	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	کامپیوتر، مولاژ و جسد	تئوری- عملی	شناختی	۱- فاسیای سطحی و عمقی، سپتومهای بین عضلانی و رتیناکولوم ۲- ساختار آناتومیک و عملکرد عضلات کمر بند شانه و بازو شامل عضلات سینه ای بزرگ، سینه ایی کوچک، زیر ترقوه ایی، دوزنقه ایی، بالا برنده کتف متوازی الاضلاع بزرگ و کوچک، دلتوئید، پهن پستی، فوق خاری، تحت خاری، تحت کتفی، ترس ماژور، ترس مینور، کورا کوبراکیالیس، دوسر بازویی، بازویی، سه سر بازویی ۳- نکات مهم بالینی ۴- حفره زیر بغل و جدار قدامی، خلفی، داخلی و خارجی آن	آناتومی بافت نرم اندام فوقانی	۳

						۵- بررسی اجمالی محتویات حفره زیر بغل شامل شبکه عصبی بازویی و شریان و ورید زیر بغلی ۶- بررسی اجمالی عروق و اعصاب بازو		
تئوری و عملی	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	۹۰ دقیقه	کامپیوتر، مولاژ و جسد	تئوری- عملی	شناختی	۱- ساختار آناتومیک و عملکرد ساعد و دست شامل عضلات طبقه سطحی، میانی و عمقی قدام ساعد، عضلات طبقه سطحی و عمقی خلف ساعد ۲- عضلات منطقه تنار و هیپوتنار، عضلات بین استخوانی و عضله اداکتور شست ۳- بررسی اجمالی عروق و اعصاب قدام و خلف ساعد ۴- بررسی اجمالی عروق و اعصاب دست ۵- حفره آرنج، جدارها و محتویات آن ۶- انفیه دان تشریحی، جدارها و محتویات آن	آناتومی بافت نرم اندام فوقانی	۴

۵	آناتومی عروق اندام فوقانی	۱- قوس شریانی ائورت و شاخه های آن ۲- شریان ساب کلاوین و مسیر و مجاورات آن ۳- شریان زیر بغلی و شاخه های آن ۴- مسیر و مجاورات شریان زیر بغلی ۵- شریان بازویی و شاخه ای آن ۶- مسیر و مجاورات شریان بازویی ۷- شریان رادیال و اولنار و شاخه های آنها ۸- مسیر و مجاورات شریان رادیال و اولنار ۹- شریانهای دست و شاخه های آنها، وریدها و عروق لنفی اندام فوقانی، مسیر و مجاورات آنها و نکات بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۶	آناتومی اعصاب اندام فوقانی	۱- شبکه عصبی بازویی و شاخه های آن ۲- بررسی مجاورات شبکه عصبی بازویی ۳- بررسی مسیر و مجاورات هر کدام از شاخه های این شبکه عصبی شامل عصب رادیال، اگزیلاری، مدین، اولنار، موسکولوکوتائوس، جلدی ساعدی داخلی، جلدی بازویی داخلی، سینه ایی داخلی و خارجی، زیر ترقوه ایی، سوپرا اسکاپولار، دورسال اسکاپولار، ساب اسکاپولار، توراکودورسال ۴- نکات مهم بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جس	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۷	آناتومی استخوانها و مفاصل اندام	۱- استخوان های ستون مهره ایی شامل مهره های گردن، سینه، کمر، ساکروم و دنبالچه ۲- استخوان لگن و ران	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی

	تحتانی	۳- نکات مهم بالینی و رادیولوژیک					پاسخ	
۸	آناتومی استخوانها و مفاصل اندام تحتانی	۱- استخوانهای تیبا، فیولا و پا ۲- مفاصل و حرکات اندام تحتانی و رباطهای تقویت کننده آنها ۳- نکات مهم بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۹	آناتومی بافت نرم و عضلات اندام تحتانی	۱- مناطق اندام تحتانی ۲- فاسیای سطحی، عمقی و سپتومهای بین عضلانی ۳- ساختار آناتومیک و عملکرد عضلات منطقه گلوئتال و ران ۴- شامل عضلات گلوئتوس ماگزیموس، گلوئتوس مدیوس و مینیموس، عضلات ابتوراتور داخلی، ژملوس فوقانی و تحتانی، مربع رانی، دوسر رانی، نیمه غشایی و نیمه وتری، چهار سر رانی، شانه ایی، اداکتور دراز، اداکتور کوتاه، اداکتور بزرگ، گراسیلیس ۵- بررسی اجمالی عروق و اعصاب منطقه گلوئتال و ران ۶- نکات بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و استخوان	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۱۰	آناتومی بافت نرم و عضلات اندام تحتانی	۱- ساختار آناتومیک و عملکرد عضلات ساق پا شامل عضلات طبقه عمقی و سطحی خلف ساق، عضلات خارج ساق پا و عضلات قدام ساق پا ۲- عضلات پشت پا و منطقه اول تا چهارم کف پا ۳- بررسی اجمالی عروق و اعصاب پا	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	۹۰ دقیقه	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۱۱	آناتومی عروق	۱- بررسی شریان ایلپاک داخلی و خارجی	شناختی	تئوری-	کامپیوتر،	۹۰ دقیقه	مطالعه و	تئوری و عملی

	اندام تحتانی	۲- بررسی شریانهای گلوتهال فوقانی و تحتانی ۳- بررسی مسیر و مجاورات شریان گلوتهال فوقانی و تحتانی ۴- بررسی شریان فمورال و شاخه های آن ۵- بررسی مسیر و مجاورات شریان فمورال ۶- بررسی شریان تیپال قدامی و خلفی و شاخه های آنها ۷- بررسی مسیر و مجاورات شریان تیپال قدامی و خلفی ۸- شریانهای پا و مسیر و مجاورات آنها ۹- وریدها و عروق لنفی اندام تحتانی و مسیر و مجاورات آنها و نکات مهم بالینی	عملی	مولاژ و جسد		شرکت در پرسش و پاسخ	
۱۲	آناتومی اعصاب اندام تحتانی	۱- شبکه عصبی کمری و ساکرال و مجاورات آنها ۲- شاخه های شبکه عصبی کمری و ساکرال و مسیر و مجاورات آنها در اندام تحتانی شامل اعصاب فمورال، ایتوراتور، ایلواینگوئینال، ایلوهیپوگاستریک، ژنیتوفمورال، جلدی رانی خارجی، سیاتیک، گلوتهال فوقانی و تحتانی، اعصاب عضله ایتوراتور داخلی و مربع رانی، عصب جلدی رانی خلفی ۳- نکات مهم بالینی	شناختی	تئوری- عملی	کامپیوتر، مولاژ و جسد	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری و عملی
۱۳	تکوین دستگاه اسکلتی- عضلانی	۱- نحوه تشکیل استخوان اندام فوقانی و تحتانی ۲- تمایز سومیت و سومیتومر و تشکیل استخوانهای مجمله ۳- تمایز بخش اسکلووتوم و نحوه تشکیل ستون مهره ها ۴- تمایز بخش میوتوم سومیت و عضلات مخطط ۵- تمایز مزودرم احشایی و نحوی تشکیل عضلات صاف	شناختی	تئوری	کامپیوتر	مطالعه و شرکت در پرسش و پاسخ	تئوری
۱۴							

								۱۵
--	--	--	--	--	--	--	--	----

تعداد جلسات: ۱۳ جلسه

نحوه ارائه درس و روش تدریس: به شکل تئوری و سخنرانی و عملی به شکل گروه بندی دانشجویان

روند ارائه درس:

تکالیف (وظایف) دانشجو: : آمادگی جهت برگزاری امتحانات میان ترم و پایان ترم و آمادگی جهت برگزاری کوئیز آمادگی جهت نشان دادن عناصر بر روی جسد و مولاژو سایر وسایل کمک آموزشی و در نهایت برگزاری امتحان ایستگاهی

نحوه ارزشیابی: پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی و رسانه های آموزشی: اسلاید و پرژکتور- دیسکت و ویدئو پرژکتور- وایت برد و ماژیک - اطلس و جسد

زمان و مکان ارائه درس:

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان: دانشجو موظف است در تمامی کلاسها حضور موثر و فعال داشته به تمامی سوالات مطرح شده از جلسات قبل پاسخ دهد و در طول ترم همواره آمادگی جهت برگزاری کوئیز را داشته باشد

منابع:

مباحث آناتومی: آناتومی گری برای دانشجویان (Gray's for student) و کلینیکال آناتومی اسنل

مباحث بافت شناسی: بافت شناسی جان کوئیرا

مباحث جنین شناسی: جنین شناسی لانگمن